

Tweede Kamer der Staten Generaal
Vaste Commissie voor Financiën
t.a.v. de heer mr. R.F. Berck
Postbus 20 201
2500 EE DEN HAAG

Per mail: cie.fin@tweedekamer.nl

Briefnummer

17/10.898/DJS

Onderwerp

Commentaar op de evaluatie van de
30%-regeling

Den Haag

5 september 2017

Telefoonnummer

070-3490432

E-mail

sinke@vnoncw-mkb.nl

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie Financiën,

Op 11 juli 2017 heeft u verzocht om een schriftelijke reactie op de evaluatie van de 30%-regeling die op 13 juni 2017 door de staatssecretaris van Financiën aan uw Kamer is verzonden. Deze brief bevat onze zienswijze met betrekking tot de 30%-regeling alsmede een reactie op genoemde evaluatie.

Toegang tot talent

We hebben in Nederland een rijke mix aan kleine, middelgrote en grote bedrijven die zowel nationaal als internationaal actief zijn. Deze combinatie aan bedrijven draagt er in belangrijke mate aan bij dat we een welvarend land zijn. En voor het succes van al deze bedrijven is van cruciaal belang dat ze toegang hebben tot talent.

Volgens het CBS zijn internationaal opererende ondernemingen in Nederland goed voor 40% van alle banen in de marktsector en voor tweederde van de omzet in het Nederlandse bedrijfsleven. Dit zijn niet alleen de Europese en mondiale hoofdkantoren die in Nederland gevestigd zijn, maar dit betreft juist ook veel mkb-bedrijven. Daarbij zien we dat rondom deze internationaal opererende ondernemingen grotere (regionale) ecosystemen ontstaan met nationaal opererende ondernemingen. Dit gaat verder dan alleen toeleveranciers, transporteurs, detailhandel, makelaars, onderhoudsmonteurs, etc. Zo blijkt uit de *R&D Barometer 2017*¹ duidelijk de wisselwerking tussen internationaal en nationaal opererende ondernemingen. Bijna de helft van de R&D uitgaven in Nederland wordt gedaan in samenwerking met gespecialiseerde mkb-bedrijven, innovatieve start-ups en/of kennisinstellingen.

¹ <https://www.vno-ncw.nl/nieuws/meer-samenwerking-mkb-en-meer-geld-rd-door-innovatiebeleid>

Grote, middelgrote en kleine Nederlandse ondernemingen hebben zich mede door de aanwezigheid van deze ecosystemen op velerlei gebied kunnen ontwikkelen tot Europees of mondiaal marktleider. Ook krijgen hierdoor heel veel Nederlanders direct en indirect de kans zich op het mondiale toneel te ontplooien en zich te meten met internationaal toptalent. Dit bevordert aantoonbaar de productiviteit en daarmee de concurrentiekracht van het Nederlandse bedrijfsleven.

Bovendien dragen de internationaal opererende ondernemingen bij aan de herkenbaarheid van Nederland in de wereld als een land met een goed vestigingsklimaat, waar het goed ondernemen is. Al met al profiteert Nederland in zeer hoge mate van onze internationaal georiënteerde bedrijvenstructuur en is het zaak om dat zo te houden. Werkgelegenheid en welvaart in Nederland zijn nauw verbonden aan een goed (fiscaal) vestigingsklimaat voor binnen- en buitenlandse investeerders.

In deze context speelt de 30%-regeling een belangrijke rol. De 30%-regeling maakt namelijk dat internationaal talent graag in Nederland komt werken en draagt er enorm aan bij dat bedrijven alsook wetenschappelijke en culturele instellingen specifiek buitenlands talent aan zich kunnen binden. Dat de toegang tot dit buitenlandse talent en deze specialistische kennis belangrijk is voor alle ondernemingen, ongeacht hun grootte, wordt onderstreept door het feit dat ieder jaar ongeveer de helft van alle nieuwe aanvragen voor toepassing van de regeling afkomstig is van het mkb, en de helft daarvan komt van bedrijven met minder dan 50 werknemers.

Met de verder aantrekkende groei van de economie neemt ook de krapte op de arbeidsmarkt toe. De noodzaak om goed gekwalificeerd personeel uit het buitenland aan te kunnen trekken wordt daarmee alleen maar groter. Zeker nu andere landen vergelijkbare regelingen uitbreiden wordt de concurrentiestrijd om internationaal toptalent heviger en zal het belang van de 30%-regeling voor een land met een kleine thuismarkt en relatief veel buitenland enkel maar toenemen.

Evaluatie

Het evaluatierapport benadrukt het belang van de 30%-regeling. De regeling scoort qua effectiviteit positief op alle drie de beleidsdoelen: het aantrekken van buitenlands talent, een aantrekkelijk en competitief vestigingsklimaat en vermindering van de administratieve lasten en uitvoeringskosten. Van verdringing op de arbeidsmarkt door buitenlandse werknemers als gevolg van de 30%-regeling blijkt geen sprake te zijn.

Het is goed dat de onderzoekers niet alleen hebben gekeken naar wat de regeling in enge zin kost (in begrotingstermen) maar ook naar wat de regeling Nederland oplevert. Meer ingekomen werknemers betekent hogere belastingopbrengsten (onder meer loonheffing, omzetbelasting, vennootschapsbelasting en accijnzen). Daarnaast geven de

onderzoekers aan dat sprake is van productiviteitswinst van Nederlandse bedrijven en spillovers op het gebied van kennis, innovatie en (internationale) netwerken. Als alle eerste-orde en tweede-ordegedragseffecten worden meegenomen dan zijn de opbrengsten groter dan de kosten, zo schatten de onderzoekers.

De onderzoekers doen enkele aanbevelingen om de regeling aan te passen. In zijn algemeenheid merken wij op dat – gegeven de positieve evaluatie – versobering van de regeling onverstandig is. Niet alleen vanwege de negatieve economische effecten maar ook ter behoud van onze rijkdom op het terrein van de kennisinfrastructuur, de wetenschap, cultuur en sport. Het is daarbij van belang te realiseren dat het voordeel van de 30%-regeling niet toevalt aan de werkgever maar aan de inkomende werknemer. Er wordt over het algemeen gekeken naar het netto besteedbaar inkomen van de werknemer, dat moet kunnen concurreren met wat men in andere landen kan verdienen. Zonder 30%-regeling zou, bij gelijkblijvend netto, het brutoloon te hoog uitvallen waardoor bedrijven en instellingen een dergelijke beloning niet meer kunnen aanbieden. Ofwel omdat het personeelsbudget dat niet toelaat, of omdat de hoogte van de beloning niet valt te verantwoorden in de vergelijking met de andere medewerkers (het loongebouw).

Los van de directe effecten geeft inperking een zeer negatief signaal richting (potentiële) buitenlandse investeerders. Het rapport geeft aan dat beleidsconsistentie van grote waarde is voor het vestigings- en investeringsklimaat. Dat pleit voor terughoudendheid met het doen van aanpassingen in de regeling. Eerdere discussies over aanpassing van de 30%-regeling leidde tot onzekerheid bij veel ondernemers en talentvolle werknemers. In 2012 is er dan ook voor gekozen om vast te houden een betrekkelijk eenvoudige regeling.

Gemiddeld genomen wijkt de hoogte van het percentage (30%) niet wezenlijk af van wat aan werkelijke kosten wordt gemaakt. Er zijn wel verschillen tussen inkomensgroepen, maar die zijn vooral een gevolg van de keuze voor een forfaitaire benadering die leidt tot een eenvoudige uitvoering voor zowel Belastingdienst, werknemer en werkgever. Het is juist deze combinatie van robuustheid en eenvoud die bijdraagt aan de effectiviteit van de 30%-regeling.

De onderzoekers geven aan dat slecht valt in te schatten wat de gevolgen zijn voor de effectiviteit van het aftoppen van de regeling of verlaging van het forfait voor hoge inkomens, juist omdat in deze groep veel werknemers zitten die zeer schaars zijn zoals topingenieurs, artsen, hoogleraren, CEO's etc. Naar onze opvatting weegt de beperkte directe besparing daarvan bij lange na niet op tegen de nadelige indirecte economische effecten. Het gaat namelijk vaak ook over het topmanagement, dat beslissingen neemt over de vestigingsplaats van hele afdelingen of bedrijfsonderdelen. Een dergelijke aanpassing zou niet alleen afbreuk doen aan de effectiviteit, maar ook aan de uitvoerbaarheid van de regeling. Tot slot moet rekening worden gehouden met de

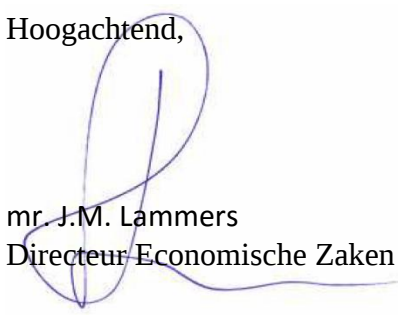
relatieve positie van Nederland ten opzichte van concurrerende landen met vergelijkbare regelingen.

Afsluitend

Gezien het belang van de 30%-regeling voor de Nederlandse bedrijven, de economie en het vestigingsklimaat, de positieve evaluatie van de regeling en de constatering dat de opbrengsten van de regeling per saldo groter zijn dan de kosten, is het naar onze opvatting zaak de 30%-regeling ongewijzigd door te zetten.

Wij zijn uiteraard graag bereid om deze reactie nader toe te lichten.

Hoogachtend,

mr. J.M. Lammers
Directeur Economische Zaken